

OLLSCOIL NA hÉIREANN, GAILLIMH
SCRÚDITHE SHEIMEASTAIR II, 2002/3

Sean-Ghaeilge [SG356 ECTS: 5]
Fergus Kelly
Anders Ahlqvist
Máirín Ní Dhonnchadha

Ceadófar trí huaire an chloig—Ní mór *gach* ceist a fhreagairt

1. Cas an méid seo thíos go Gaeilge an lae inniu:

Is and as·bert-som inti Cano:

Beir imchomarc úaim-se
co Créidi ingin Gúaire,
is geb na runnu-sa dí,
do·bér-sa a coibéis úaidi.

‘Duid-seo do·bertar na raind-sea, a Chréidi,’ ar Colcu mac Marcáin.

Is and as·bert:

A Cholco,
bec a fhis duid cia dordo;
mo sherc-sa do·radus d’fhir
nád ocus dam a orba.

‘Fir a cano,’ ar Marcán, ‘ní·charai-se don muintir-si.’

A Marcáin,
ní·rabae d’éis do macáin;
nirop do macán ro·m·shá
corab tusu ad·bala.

Do sheirc neich sech araile
i tír Érend ní dordo
mairg diam ingnais Cana
& diam cara Colcu! A.

Ro·liad-si iarum ar Cholcain, dia·n·ebairt-Gúaire fesin dia n-etarchosaíd:

Créd la Marcán, niba mac,
ní·gaib Colcain do thochmarc,
ní·ruband Créd ar féle
acht is a fail óenchéile.

Lotar-sin dí co Derlus nGúairi, & ba fáilich friu.

‘Fo·chen duid, a Chano!’ ar Gúairi. ‘Ní·t·recfider sund ar argad ar scís do bíata. Niba scél mac nOeda Sláne. Ro·d·bia biad & inillius, & fo·chen duid!’

Buí Cano mac Gartnáin iar suidiu tremsi i fail Gúaire, .i. trian ind lis do Gúairiu, & trian n-aill don lis do Chano, & a trian n-aill do Shenchán Torpéist .i. fili Gúaire & fer nÉrenn uile. Fer beg trúag, i rrúsc olla no·bíd̃h do grés dia chadudh ara thrúaigi. Cethrumthu bairgine do·meled co cend trí tráth. Brigid bratbrú a chaillech-som no·chaithed .iii. ceathroimthi na bairgine. Ba mór les-seom a brú, conid Brigid bratbú a hainm leis-seom iarum. Ba mór a h-erraigi. Fecht n-and do·luid Brigid for tairireth. Fácaib a h-inailt fora erraithe-sem. Óicbean-side chóem. Luid medón laí ara bárach dia thairbirt-som. Oc tuidecth dí asin chuilich —

‘Ná tair, ná tair, a ben!’ arse. ‘Am siniu-sa andaí-siu. At·condarc-sa do senmáthair-seo; ro·buí grísingin fora h-ordain chlí. Scéfe dia tuidchis ní bus mó.’

2. Scríobh nótaí gramadaí ar do rogha féin de dheich bhfocail (10) sa tsliocht thuas.